

Bruingemarmerde schildwants: Maatregelen en beheersing

Probleem

De bruingemarmerde schildwants (*Halyomorpha halys*, BMSB, foto 1, 2 en 3) is een insect dat een groot aantal vruchten en groenten kan aantasten. De bestrijding ervan is bijzonder moeilijk omdat hij zeer mobiel is en in alle ontwikkelingsstadia schade kan veroorzaken. Het zuigen aan vruchten en bladeren veroorzaakt vervorming (foto 4 en 5) en verkleuring (foto 6), waardoor de producten onverkoopt worden. De schade is het grootst bij peren.

Oplossing

Strategieën om de schade te beperken omvatten fysieke barrières, uitzetten van natuurlijke vijanden, plaatsen van vallen en gewasbeschermingsmiddelen. Er zijn echter nog geen afdoende bestrijdingsmogelijkheden beschikbaar.

Voordelen

Schade aan de kwaliteit van de vruchten. Sterke afname van de hoeveelheid verkoopbare vruchten.

Toepassingskader

Thema

Gewasproductie, tuinbouw, gematigd fruit

Trefwoorden

Gematigd fruit, gewasbescherming

Context

Invasieve soort: wijdverspreid in Frankrijk, Italië, Slowakije, Zwitserland, lokale verspreiding ook in andere Europese gebieden, klimatologische omstandigheden in Noord-Europa en bergachtige gebieden zijn ongeschikt.

Periode van impact

BMSB overwinteren op beschutte plaatsen (bv. In gebouwen). Ze worden actief bij temperaturen boven de 15°C en gaan dan naar de gewassen. Schade gebeurt gedurende het hele seizoen.

Praktische aanbevelingen

- **Monitoring/detectie:** visuele monitoring, klopmonsters of vallen met lokaas. De meest betrouwbare resultaten zijn van vallen met feromonen en vibratiesignalen. Plaats de vallen buiten de boomgaard om verhoogde schade door overlopen te voorkomen. Volg de aanbevelingen van adviseurs voor de eerste gewasbeschermingsmaatregelen.
- **Uitsluitingsnetten:** Fijne uitsluitingsnetten verhinderen dat BMSB de boomgaard binnendringt en kunnen de schade beperken. De netten moeten vroeg in het voorjaar worden gesloten.
- **Natuurlijke vijanden:** Experimentele introductie van sluipwespen gebeurt in verschillende Europese landen (zie foto 7). Andere natuurlijke vijanden die azen op BMSB-eieren zijn onder meer loopkevers (Carabidae), oorwurmen (Forficulidae), springspinnen (Salticidae) en krekels (Gryllidae). Zij zijn te bevorderen door de biodiversiteit te vergroten, bijvoorbeeld door meerjarige bloemstroken in de grasbanen.
- **Directe maatregelen**
 - **Vallen voor massavangst** met lijmbodems in combinatie met feromonen hebben een beperkte invloed op de BMSB-populatie. De bijvangsten kunnen worden verminderd door zwarte vangplaten te gebruiken in plaats van gele, omdat die aantrekkelijker zijn.
 - **Gewasbeschermingsmiddelen:** Bestaande gewasbeschermingsmiddelen zijn matig effectief tegen volwassen BMSB, de jonge stadia van het insect moeten in direct contact komen met het product. De producten omvatten:
 - Pyrethrine (indien geregistreerd in uw land),
 - Spinosad (indien geregistreerd in uw land), en
 - Toepassen van Kaolien (indien toegestaan) om schade te voorkomen: Bomen moeten wit gehouden worden vanaf het moment van vruchtzetting (zie foto 8).

Foto 1. Volwassen BMSB
(Foto: L. Reinbacher, FiBL)

Foto 2. Jonge BMSB: 4 van de 5
nimfenstadia
(Foto: L. Reinbacher, FiBL)

Foto 3. Cluster met BMSB-eieren
(Foto: F. Cahenzli, FiBL)

Foto 4. Vervorming van de
vrucht door zuigactiviteit in
het begin van het seizoen
(Foto: L. Reinbacher, FiBL).

Foto 5. Inzinkingen op het
vruchtoppervlak door zuigacti-
viteit in het late seizoen
(Foto: L. Reinbacher, FiBL)

Foto 6. Verkleuring op appel
door BMSB-zuigactiviteit
(Foto: R. Reimann, FiBL).

Foto 8. Parasitaire wesp komt
uit een ei van een stinkwants,
verza-
meld in een Zwitserse peren-
boomgaard
(Foto: L. Reinbacher, FiBL).

Foto 7. Perenbomen bespo-
ten met kaolien om BMSB-
schade te voorkomen
(Foto: L. Reinbacher, FiBL)

Meer informatie

Video

- Raadpleeg de volgende video ([Beheer van BMSB, *Halyomorpha halys*](#)) voor meer informatie (Duits).

Verder lezen

- Sostizzo, T., Vogler, U., Egger, B., Kehrl, P. Sauer, C., Zwahlen, D. 2018. [Factsheet: Brown Marmorated Stink Bug - *Halyomorpha halys*](#). (beschikbaar in Duits, Frans, Italiaans)
- Cahenzli, F., Daniel, C. 2020. [Kaolien voor de bestrijding van stinkwantsen](#). (Duits)
- Häseli, A. 2023. Factsheet: [Gewasbescherming in de biologische teelt van hardfruit](#). (beschikbaar in Tsjechisch, Duits, Frans, Hongaars)

Weblinks

- <https://www.wur.nl/nl/artikel/de-bruingemarmarde-schildwants-heeft-u-hem-al-gezien.htm>
- <https://www.pcfruit.be/nl/nieuws/bruigingemarmarde-schildwants-h-halys>
- [Gedetailleerd overzicht \(Duits, Frans\) en overzicht van de biologie en het beheersing van BMSB met een verzameling symptomen op verschillende vruchten \(Duits, Italiaans, Frans\)](#)
- Kijk op het [Organic Farm Knowledge](#) platform voor meer praktische aanbevelingen.

Over deze praktijksumenvatting

Uitgever:

Onderzoeksinstituut voor biologische landbouw FiBL
Ackerstrasse 113, Box 219, CH-5070 Frick
+41 62 865 72 72, info.suisse@fibl.org,
www.fibl.org

Auteur: Lara Reinbacher, Clémence Boutry

Contact: lara.reinbacher@fibl.org

Vertaling: Delphy

Review: Lauren Diemann (FiBL)

Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/45947

Projectnaam: BIOFRUITNET- Boosting Innovation in ORGANIC FRUIT production through stronger networks

Projectwebsite: <https://biofruitnet.eu>

© 2023

